

سوره مبارکه نجم

- سوره مبارکه «نجم» در مورد پیامبر بزرگوار اسلام است.
- سوره مبارکه نجم چه می‌گوید؟
- آیه (۱): «وَالْجُمْ إِذَا هَوَى» ماجرا حکایت ستاره است؛ ستاره‌ای که افتاده است.
- آیه (۲): «ما ضلَّ صَاحِبُكُمْ وَ ما غَوَى» کسی که صاحب ماست نه خطأ و انحراف دارد و نه گمراه است.
- آیه (۳): «وَ ما يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى» از روی هوا و هوس صحبت نمی‌کند.
- آیه (۴): «إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى» هر نطقی از او، وحی‌ای از وحی‌های الهی است.
- آیه (۵): «عَلَمَةُ شَدِيدُ الْقُوَى» با غیب ارتباط دارد.
- آیه (۶): «ذُو مِرَةٍ فَاسْتَوَى» غیبی بسیار نیرومند.
- آیه (۱۱): «ما كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى» هر چیزی که دیده می‌شود قلبش به او دروغ نگفت.
- آیه (۱۲): «أَفَتَمَرُونَهُ عَلَى مَا يَرَى» با او مجادله نکنید.
- آیه (۱۶): «إِذْ يَغْشَى السَّدْرَةَ مَا يَغْشَى» باورش برای انسان سخت است کسی روی زمین راه برود و بهشت نزد او باشد.
- آیه (۱۷): «ما زاغَ الْبَصَرُ وَ ما طَغَى» چه می‌شود که کسی چشمش انحراف نداشته باشد.
- آیه (۱۹): «أَفَرَأَيْتُمُ الْلَّائَتِ وَ الْعَزِيزَ» شما پیامبر را با چیز دیگری عوض نکنید.
- آیه (۲۲): «إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَيَتُهَا أَنْتُمْ وَ آباؤكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَبْغُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ مَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى» شاید تعجب کنید چرا خداوند بین آیاتی که درباره پیامبر است، یکباره از انسان‌های بتپرست یاد می‌کند؟ شاید دلیلش این باشد که همیشه خوبی و زیبایی، خودش را در کنار بدی‌ها نشان می‌دهد. اگر بتوانیم تمایز ایجاد کنیم، متوجه تفاوت می‌شویم. اگر خواستید زیبایی کسی که لحظه لحظه عمرش وحی است را نسبت به کسی که وقتی می‌خواهد عبودیت کند نام معبدهایش را لات و منات و ... می‌گذارد و پسران را به خودش نسبت می‌دهد و دختران را به خدا، باید این دو آدم را در کنار هم ببینید تا بتوانید تفاوت‌ها را حس کنید. وقتی کسی در تمام طول حیاتش حتی یک لحظه هم از وحی برخوردار نمی‌شود، با آدمی که تمام وجودش از وحی است، در کنار یکدیگر کنترast بسیاری ایجاد می‌کند، زیبایی این تفاوت دیده می‌شود.
- آیه (۲۷): به زیبایی این تفاوت را بیان می‌کند که: «إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسَّمُونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً الْأُنْثَى» فرق است بین کسی که از طرف جبرئیل که ذی قوه است به او وحی می‌شود با کسی که آنقدر نمی‌فهمد که ملائکه را دختر می‌داند و نام دختر بر آن‌ها می‌گذارد.
- آیه (۲۹): «فَأَغْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّ عَنْ ذِكْرِنَا وَ لَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا» خیلی بد است انسان در سیستم زندگی‌اش فقط اراده‌اش حیات دنیا شود.
- آیه (۳۰): «ذِلِكَ مَبَلَّغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى» سپس به او بگویند تو همین قدر می‌فهمی. تازه فکر کند هدایت شده هم هست!
- آیه (۳۲): «الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأْتُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ إِذْ أَنْتُمْ أَجْنَهُ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكِّوْنَا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى» این آیه به غفران الهی اشاره کرده و می‌گوید: قصدمان سخت گیری نیست، شما از گناهان کبیره و فواحش دست بردارید، آنهایی را که از دستتان در می‌رود، ما می‌بخشیم. خدا خودش، شما را از بطن مادرتان بزرگ کرده است. سعی نکنید خودتان را از خیلی از مشکلات بری کنید، وقتی مشکل دارید مشکلتان را برطرف کنید.
- آیه (۳۴): «وَ أَعْطَى قَلِيلًا وَ أَكْدِي» این خیلی دردآور است که خداوند نعمت هدایت و همه امکانات را به انسان‌ها عطا کرده است اما آن وقتی که انسان بخواهد از مال خودش بیخشد و یا توانی را اتفاق کند، برایش سخت بیاید.

آیه (۳۵): «أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى» خیلی از کارهایی که ما انجام می‌دهیم، پشت آن‌ها حرف‌های زشتی خواهد بود. مثلاً وقتی بخل داریم یعنی من سکان‌دار هستم و غیر می‌دانم.

- در آیات (۳۸ تا ۴۲) اصول مهم زندگی بیان شده است:

آیه (۳۸): «الَّا تَرَزُّ وَازْرَهُ وَرَزْ أَخْرَى» وزر کسی را به گردن کسی دیگر نمی‌اندازند و اگر کسی گمراه شد نگوید: تقصیر کسی دیگر است.

آیه (۳۹): «وَأَنْ لَيْسَ لِلنَّاسِ إِلَّا مَا سَعَى» انسان سعی می‌کند و مزد می‌گیرد. فکر نکنید بدون سعی به کسی چیزی می‌دهند.

آیه (۴۰): «وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى» بدانید هر سعی‌ای کردید به زودی آن سعی تان را می‌بینید.

آیه (۴۱): «ثُمَّ يُبَحِّرُهُ الْجَزَاءُ الْأَوْفَى» خیلی بیشتر از آنچه فکر می‌کنید به آن جزا داده می‌شود.

- در ادامه سوره تأکید می‌کند:

آیه (۴۲): «وَأَنَّ إِلَى رَبِّكَ الْمُتَّهِي» از اینکه دارید می‌میرید خوش باشید زیرا به خدا می‌رسید.

آیه (۴۳): «وَأَنَّهُ هُوَ أَصْحَاحُكَ وَأَبْكَيْكَ» وقتی می‌خندیدید یا گریه می‌کنید، خدا را در آن بینید؛ زیرا خداست که می‌خنداند و می‌گریاند.

آیه (۴۴): «وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَخْيَا» هم اوست که زنده می‌کند و می‌میراند.

آیه (۴۵): «وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى» نگاه کن به ذکر و انشی

آیه (۴۶): «مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى» یک شیء با پتانسیل بالا ریخته شده است

آیه (۴۷): «وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّسَاءُ الْأُخْرَى» او بزرگ می‌شود، به دنیا می‌آید و زندگی می‌کند و بعد هم به آخرت می‌رود.

آیه (۴۸) و: «أَنَّهُ هُوَ أَغْنَى وَأَفْنَى» در این بین آن کسی که بی‌نیاز می‌کند و سرمایه می‌دهد خداست.

- کم کم در آیات پایانی سوره می‌رسیم به اینکه باید نجمنان هوی شود؛ یعنی به زمین بیفتیم و بینیم نجمی که هوی می‌شود چگونه است.

این آیه جزو آیات مشابه است و چندین تعبیر از آن شده است:

❖ یک تعبیر این است که یک سری ستاره‌ها در حال سقوط هستند و قسم به آن‌ها که نشانه‌ها و علائمی از اتفاقات مهمی هستند.

«هوی» به معنای سقوط و افول است و یا اینکه از معرض دید خارج می‌شود. ستاره‌ها نشانه‌های وقایع مهمی بوده‌اند. اغلب مفسرین

این تعبیر را از این آیه دارند.

❖ ولی یک حالت هم این است که وقتی می‌بینیم یک چیزی با همه چیزها متفاوت است می‌گوییم: انگار از آسمان افتاده است؛ وقتی یک

عنصر هدایتی پایین می‌افتد این گونه می‌گوییم. زیرا کار ستاره نشان دادن راه است.

- پیامبر؛ ستاره‌ای است که روی زمین آمده است.

- «نجم اذا هوی» یعنی ستاره‌ای بدراخشد و ماه مجلس شد. وقتی نگاه می‌کنیم می‌بینیم افق این ستاره و جنس و حتی جنس نگاهها و رفتارش

متفاوت است، درست است او در بین مردم زندگی می‌کند ولی همه چیزش با بقیه آدم‌ها متفاوت است.

اللَّمَّا صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَسَلَّمَ رَبَّ الْعَالَمِينَ